

Sobota, 15. oktober 2022, Topilnica Hg od 10. do 16. ure
**VIRTUALNO DOŽIVETJE ROTACIJSKE PEČI V
TOPILNICI Hg**

Virtualna resničnost obiskovalce popelje v svet idrijskih žgalničarjev, ki so skozi stoletja sooblikovali napredek v tehnologiji pridobivanja živega srebra v svetu. Virtualno doživetje je zasnovano tako, da uporabnik skozi pet postaj s pomočjo VR očal na poljuden in atraktiven način spozna delovanje rotacijske peči ter si na koncu napolni svojo prvo virtualno jeklenko živega srebra. Obiskovalci Topilnice Hg lahko VR doživetje preizkusijo ob predhodni rezervaciji. Doživetje traja do 15 minut, izvedba poteka pod vodstvom animatorja.

Predhodna rezervacija na elektronski naslov infohg@cudhg-idrija.si ali na telefonsko številko **031 810 194**.

Nedelja, 16. oktober 2022, Topilnica Hg ob 11. uri
LOV NA ALKIMISTIČNI ZAKLAD

Nepozabno enourno doživetje za vso družino z otroki do 10. leta starosti bo ob 11. uri. Otroci se bodo skozi igro seznanili z lastnostmi in uporabnostjo živega srebra. Nadeli si bodo magična pregrinjala ter se odpravili na lov za zakladom s pomočjo zemljevida. Če bodo pravilno rešili vse naloge, jih morda na vrhu pričaka zaklad in čisto pravo potrdilo o opravljenem alkimističnem tečaju.

Predhodna rezervacija na elektronski naslov infohg@cudhg-idrija.si ali na telefonsko številko **031 810 194**.

Torek, 18. oktober 2022, jašek Frančiške ob 18. uri
230-LETNICA IZGRADNJE JAŠKA FRANČIŠKE

Jašek Frančiške je eden najstarejših ohranjenih objektov rudnika in tudi eden najpomembnejših jaškov v času delovanja rudnika. Graditi so ga pričeli leta 1792 za potrebe prevoza rudarjev, rude, zračenja in črpanja vode iz rudnika. Segal je do globine XI. obzorja. Po drugi svetovni vojni so ga preimenovali v jašek Borba. Jašek in stavba sta še vedno v uporabi za potrebe vzdrževanja nepotopljenega dela idrijskega rudnika. Stavba je bila obnovljena leta 2003, po letu 2007 pa je bilo v jašku Frančiške montirano moderno dvigalo proizvajalca ThyssenKrupp, ki povezuje jamo od površine 336 m n.v. do III. obzorja v globini 122 m.

Gradnjo jaška Frančiške, izvozne in črpalne naprave skozi različna obdobja ter namen jaška Frančiške danes nam bosta predstavila Rafael Bizjak in Tatjana Dizdarevič. Obiskovalci si bodo lahko ogledali ohranjen izvozni stroj Siemens-Schuckert v strojnici (mašinhauasu) jaška, ki je obratoval neprekinjeno skoraj 100 let.

Sreda, 26. oktober 2022, prizivnica Antonijevega rova ob 18. uri
O KORLETOVEM VODNJAKU V IDRJI ...

Čeprav danes površen pogled morda tega ne pokaže, pa stare fotografije, arhivsko gradivo in tudi še razmeroma precej ohranjenih litoželeznih ostalin pričajo o tem, da so bili litoželezni predmeti umetniškega liva tudi v Idriji v 19. in prvih letih 20. stoletja zelo priljubljeni. Korletov vodnjak in nekatere druge litoželezne umetnostne ostaline v Idriji bo predstavila Simona Kermavnar.

Organizatorja dogodka:
CUDHg Idrija, Založba Bogataj

Ob 10-letnici vpisa dediščine živega srebra na UNESCO Seznam svetovne dediščine in 50-letnici Konvencije o varovanju svetovne kulturne in naravne dediščine.

Izdal in založil: CUDHg Idrija
Besedilo: Martina Peljhan, Davor Vodopija, Kristina Seljak, Mojca Kavčič
Oblikovanje: Branka Štremfel, ABC Merkur d.o.o. Idrija
Fotografije: arhiv CUDHg Idrija, Jošt Rovtar, Alen Milavec, Arctur d.o.o.
Ilustracija: Jurij Pfeifer

Vabimo vas na dneve živega srebra
od 24. septembra do 26. oktobra 2022

ODSEVI SREBRNEGA ČASA

Center
za upravljanje
z dediščino
živega srebra
Idrija

**Dediščina
živega
srebra.**

Almadén in Idrija

10.
obletnica vpisa na
UNESCO seznam

Sobota, 24. september 2022, Trg sv. Ahacija ob 9. uri
**PO SLEDEH ODKRITJA ŽIVEGA SREBRA,
OPUŠČENIH JAŠKOV IN ROVOV**

**DEKD 2022 (Vz)trajnostna dediščina
(24. september - 8. oktober 2022)**

Namen ogleda lokacij nekdanjih rudniških poslopij, rofov in vhodov v jaške je spomniti na nekdanje rudniške posege v prostor in dvigniti zavedanje o obsegu in pomenu rudarjenja v Idriji. Marsikdo, predvsem mlajši, bodo presenečeni nad številnimi pomembnimi rudniškimi objekti, ki so skozi stoletja polnili idrijski prostor in gradili osnovo enega izmed najpomembnejših rudarskih mest v Evropi. Ogled bo vodil dr. Jože Čar.

**Organizatorja
dogodka:**

CUDHg Idrija in
Muzejsko društvo
Idrija

Torek, 4. oktober, Filmsko gledališče Idrija ob 18. uri
**KNAPOVSKI DAN, premierna predstavitev
igrano-animiranega filma**

Premierna predstavitev 14-minutnega igrano-animiranega filma za obiskovalce Antonijevega rova, ki prikazuje življenje in delo rudarjev v Idriji. Film nas ob dialogu upokojenega rudarja in njegovega vnuka popelje v čas po drugi svetovni vojni vse do vrhunca delovanja rudnika v 60. in 70. letih 20. stoletja, čas modernizacije rudnika, uvajanja novih orodij in naprav, zaščitne opreme, čas izboljšanja življenjskih razmer.

Scenarij: Davor Vodopija, Maša Pfeifer in Martina Peljhan

Ilustracije: Jurij Pfeifer
in Maša Pfeifer

Animacije in montaža:

Antonella D'Amico

Glasba: Aldo Kumar

Igrata: Jakob Prezelj

in Silvij Božič

Sobota, 8. oktober 2022, pri Topilnici Hg Idrija ob 9. uri
POHOD PO TOVORNI POTI ŽIVEGA SREBRA

Iz Idrije skozi Rebro pod Gorami, Dole, Veharše, Medvedje Brdo čez Zaplano na Vrhniko in skozi Logatec do Trsta je vodila pot, po kateri je vse do leta 1850 potovala večina idrijskega živega srebra. Del te poti bomo prehodili v spremstvu lokalnih poznavalcev, ki nam bodo mestoma odstirali delčke zgodovinskega dogajanja ter druge naravne in kulturne znamenitosti. Predvideno trajanje pohoda je 4 ure; priporočamo dobro pohodno opremo; v primeru slabega vremena pohod odpade.

Organizatorji: Geopark Idrija (Zavod za turizem Idrija), Planinsko društvo Idrija, Zavedno Brušer in Muzejsko društvo Idrija

Prijave: katarina.kenda@geopark-idrija.si ali 05 37 34 075

250-LETNICA IZGRADNJE IDRIJSKIH KLAVŽ

V letu 2022 obeležujemo 250. obletnico izgradnje Idrijskih klavž (1772), ki so se ohranile v idrijskih gozdovih kot mogočen spomenik stoletnega plavljenja lesa za potrebe idrijskega rudnika živega srebra. Na rekah Idriji, Belci, Zali in kasneje v dolini Kanomljice so v letih od 1767 do 1813 zgradili mogočne zidane vodne pregrade. Štiri ohranjene vodne pregrade so eden najpomembnejših spomenikov tehniške dediščine idrijskega rudnika in dediščine živega srebra, vpisane na UNESCO seznam svetovne dediščine.

Še posebej smo ponosni, da je bila letošnja obletnica **250-letnice izgradnje Idrijskih klavž uvrščena na seznam obletnic, s katerimi se povezuje UNESCO v obdobju 2022-2023.**

unesco

250. obletnica izgradnje
Idrijskih klavž - vodnih
pregrad (1772).
Praznujemo v sodelovanju
z Unescocom.

Torek, 11. oktober 2022, Galerija Magazin nad Mestno
knjižnico ob 18. uri
**IDRIJSKE KLAVŽE – največja mojstrovina
Jožefa Mraka**

Načrtovanje znamenitih Idrijskih klavž se uvršča med vrhunske mojstrske dosežke 18. stoletja. Klavže so delo znamenitega Idričana Jožefa Mraka (1709-1786), najvidnejšega slovenskega politehnika 18. stoletja, ki se je zapisal v zgodovino kot vrhunski jamomerec, geodet, kartograf, predavatelj na strokovnih šolah, slikar in še posebej kot graditelj »slovenskih piramid«, mogočnih klavž na Idriji in Belci.

Začetke plavljenja lesa, gradnjo zidanih klavž, gospodarjenje z gozdovi ter primerjavo načina plavljenja lesa z drugimi avstrijskimi klavžami nam bodo predstavili dr. Jože Čar, Rafael Bizjak, Edo Kozorog, Emil Pelhan in Gorazd Humar. Večer bomo pričeli s prikazom animacije plavljenja lesa.

Organizatorja dogodka: CUDHg Idrija, Mestna knjižnica in
čitalnica Idrija

Sobota, 15. oktober 2022, ob 8. uri
**PO POTI KLAVŽARSKEGA LAUFARJA OD
IDRIJSKIH KLAVŽ DO IDRIJE**

Udeleženci pohoda se bomo zbrali ob 8. uri na Avtobusni postaji Idrija in se zapeljali do Zaklavžarja. Od tu se bomo spustili do Idrijskih klavž, kjer bomo predstavili izjemne »slovenske piramide«, ki letos praznujejo 250-letnico izgradnje. Z udeleženci pohoda bomo prehodili pot od Idrijskih klavž, Kramaršce mimo Rižnkarja in Blaška do Jožefovega znamenja Vrh Bele. Sledil bo spust do Pšenka in Pringlna v Idrijo. Peš hoje bo predvidoma za 5 ur, skupaj s postanki do 8 ur.

Organizatorji dogodka: CUDHg Idrija, Planinsko društvo
Idrija, Občina Idrija in ICRA d.o.o.

Prijave do zapolnitve prostih mest v avtobusu sprejema Vlado Sedej na telefonsko številko **041 360 840** ali na elektronski naslov: **vlado.sedej@gmail.com**.